

Інформаційний вісник Федерації органічного руху України

НОВИНИ ОРГАНІЧНОГО РУХУ УКРАЇНИ

У випуску:

Новини органічного руху України	1
Міжнародні новини органічного руху	2
Новини з Європи	2
Новини з Азії	4
Новини з Америки	5
Новини з Африки	5
Новини з Океанії	6
Вам це треба?!	7
Зелені ідеї до дня Святого Валентина	8

18 січня 2008 р. в м.Одесі пройшов 4-й з'їзд Всеукраїнської Асоціації виробників продукції садівництва та виноградарства. На прохання фермерів, які в своїх стратегічних планах розвитку, все більшу увагу звертають на "екологізацію" власного виробництва та розширення можливих ринків збуту своєї продукції, з доповіддю на тему «Особливості виробництва та перспективи

маркетингу органічної продукції» виступив Голова Правління Федерації органічного руху України Є.Мілованов.

24-30 січня 2008 р. делегація Федерації органічного руху України відвідала з робочим візитом Німеччину, Данію та Швецію. За час поїздки вдалось ознайомитись з практикою ведення органічного землеробства і тваринництва,

організацією та функціонуванням шести еко-поселень, включаючи використувані ними ізоляційні матеріали, опалення, системи водо- та енерго забезпечення, водоочищення, каналізації. Крім того, за згаданий час члени делегації відвідали ряд органічних господарств, магазинів та ресторанів в Гамбурзі, Любеку, Стокгольмі, Мальмо, Копенгагені та інших містах північної Європи.

МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ
Розвиток органічного сектору
в Центральній/Східній Європі та країнах Середньої Азії
відбудеться 10-12 квітня 2008 р.

КИЇВ - УКРАЇНА

30 січня 2008 р. на черговому засіданні Правління Міжнародної Федерації органічного сільськогосподарського руху (IFOAM) було офіційно схвалено рішення щодо участі IFOAM в роботі Міжнародної Конференції «Розвиток органічного сектору в Центральній, Східній Європі та країнах Середньої Азії», що організовується Федерацією органічного руху України, фірмою "Organic Services GmbH" та Національним

аграрним університетом за підтримки Міністерства аграрної політики України.

31 січня 2008 р. на засіданні Правління Федерації органічного руху України прийнято рішення щодо:

- надання всім членам Федерації права на 10% знижки при реєстрації для участі в конференції;

- надання права агровиробникам - членам Федерації права на безкоштовну реєстрацію для участі в

конференції (за умови їх реєстрації не пізніше 5 березня 2008 р.);

- затвердження попереднього переліку основних тем для обговорення на Міжнародній Конференції «Розвиток органічного сектору в Центральній, Східній Європі та країнах Середньої Азії»;

- Приклади досягнень та досвід розвитку органічного сектору.

- Регуляторні рамки розвитку органічного сектору, в т.ч. міжнародний досвід створення

та функціонування органічного регулювання, національних органічних законів та органічних планів дій.

Вплив існуючого міжнародного органічного регулювання на розвиток органічного сектору в країнах нашого Регіону (наслідки внесення змін до органічного регулювання та сертифікації в країнах ЄС).

Більш детально з усіма питаннями, що

стосуються умов участі, спонсорства, порядку денного згаданої Конференції і т.п., можна ознайомитись в Інтернеті за адресою:

http://organic.com.ua/konferencija_2008.html

Реєстрація учасників розпочинається з 07 лютого 2008 р.

Просимо інформувати про згадану надзвичайну

подію для всього органічного сектору України та сусідніх держав своїх колег, зацікавлених в участі та роботі на вищевказаній Конференції, всіх тих, хто бажає розширити свій досвід та знання; поділитись власними досягненнями, бажаючих зустріти старих друзів та зав'язати нові партнерські стосунки.

МІЖНАРОДНІ НОВИНИ ОРГАНІЧНОГО РУХУ

Європа

Перейти на органік та нагодувати людство!

Згідно інформації, нещодавно наданої Організації Об'єднаних Націй провідними світовими дослідниками, органічна їжа, яка на протязі десятиліть вважалась явищем малим, непомітним і обмеженим ринком та вибором виключно для багатих споживачів, нині може розглядатись в новому світлі. Вони стверджують, що ведення органічного агровиробництва здатне не лише поліпшити стан навколишнього середовища, але й допомогти вирішенню проблеми боротьби з голодом на планеті. Зменшення урожайності культур в конвенційному

сільському господарстві, інші втрати компенсуються з часом, дозволивши досягати додаткових аграрних вигод. Цей фактор фактично сильно розблокував голос органічного руху, коли у світі все більшого рівня набувають обговорення теми боротьби з голодом. Однак данські дослідники довели, що не було б ніяких серйозних негативних наслідків щодо продовольчої безпеки навіть для жителів найбільш розвинутих регіонів Африки, якби 50 % сільськогосподарських земель в продовольчо-експортуючих регіонах Європи та Північної

Америци до 2020 р. було переведено на органічні методи господарювання. В той час, коли загальний обсяг виробництва продовольства, ймовірно, децю знизився б, це зменшення було б значно меншим, ніж раніше припускалось і зменшення рівня світових цін на продовольство, яке могло б стати результатом цього і яке могло б дати для агровиробників інші переваги, а саме, поліпшення стану та якості земель, уникнення витрат на купівлю мінеральних добрив та отрутохімікатів.

Польща впевнена в своїх органічних перспективах

За період з 2005 по 2006 р. площа органічно оброблюваних земель в Польщі збільшилась з 166 тис. до 228 тис.га, тобто на 37 %. Хоча варто зауважити, що більша частина площ зайнята луками та пасовищами (36%), які майже не генерують будь-якої товарної органічної продукції. Вона включає також кілька тисяч субсидованих гектарів волоських горіхів

(460 Євро/га). Очевидно, досить вигідно «навтикати» в землю від 50 до 100 горіхів на гектар для того, щоб отримувати за це живі грошові субсидії.

В 2007 р. загальний обіг польських органічних господарств очікується в сумі 200 млн. PLN (55 млн.Євро). В наступні 10 років прогнозується, що

обсяг торгівлі органічною продукцією досягне 2 млрд. PLN. Поки лише 1,5 % загального обсягу польської сільськогосподарської продукції вже є органічною. Польські фахівці впевнені, що такі пропорції зміняться дуже швидко, в значній мірі завдяки впливу переконливої ідеї виробників, що органік об'єктивно передбачає більший прибуток.

Поточний стан органічного фермерства в Ірландії

Як повідомляє ірландська консалтингова служба Teagasc, наприкінці 2006 р. в Ірландії діяло 1260 зареєстрованих операторів, з яких 1104 були фермерами, які загалом обробляли 39 665 га, що

відповідає приблизно 0,9% сільськогосподарських угідь держави, при цьому середній розмір господарства складає 36 га. 13.810 га земель перебувають на стадії конверсії. Нещодавно

Національна Група керівництва органічним сектором проголосила амбітну як для цієї країни мету: до 2010 р. 3% сільгоспугідь мають бути повністю органічними або, принаймні, в конверсії.

Данія: частка органічного ринку зростає до 5%

В жовтні 2007 р. Міністр сільськогосподарства Данії Eva Kjer Hansen презентувала парламентський Білль нового Органічного фермерського Акту. Так як надійність, гарантія високої якості органічного виробництва та продукції є життєво необхідною для розвитку сектору, дії, які здатні заподіяти шкоду довірі споживачів, будуть прискіпливо вивчатись у відповідності з цим законом.

Наприклад, фермери, які погано доглядали сільськогосподарських тварин чи занедбали їх на протязі останніх п'яти років, або ж застосовували недозво-

лені ветпрепарати, не зможуть отримати ліцензії на право займатись органічним фермерством. Цей Білль посилює також обмеження щодо діяльності вже сертифікованих органічних фермерів. Згідно оприлюдненої міністром інформації, в органічних фермерів, які, наприклад, порушили правила використання медикаментів, негайно будуть анулювати їх сертифікати на період до п'яти років.

Проект нового Білля було підготовлено за рекомендацією Данської Ради органічного продовольства, в яку входять фермери,

переробники, представники ретейлу та споживачів. Очікується прийняття цього акту Данським парламентом найближчим часом.

Як повідомила Dansk Statistics, частка органічних продаж в загальному об'ємі продовольчого ринку Данії зростає з 4% до 5% за період 2005/2006 рр. Загальна сума реалізації органічних продуктів сягнула 454 млн. Євро в порівнянні з 384 млн. Євро в 2005р., що свідчить про 18 % зростання. Зокрема, вже 24 % молока, наданого в Данії, надходить від органічних господарств.

Органічна префектура в Греції

На відкритті першого міжнародного симпозіуму «Творення майбутнього з соціальною відповідальністю», Міністр розвитку Греції Christos Folias зазначив, що уряд розглядає можливість перетворення Grevena в першу грецьку органічну префектуру. Починання попередніх років вже принесли певні результати: 15% сільсько-

господарських угідь регіону Grevena вже зайнято під органічним виробництвом. Це зробило префектуру однією з перших в Греції, де, в середньому, ця частка складає близько 2%. Міністр закликає місцеву владу, жителів допомагати в даній справі. Вже «запущено» 428 проектів з загальним бюджетом понад 600 млн.

Євро. Крім цього, велике число нових планується, насамперед в сфері туризму, комерції, виробництва та торгівлі. 250 організацій отримали субсидії для інвестиційних планів. Важливо, що серед основних пріоритетів діючого уряду називається інвестування, в першу чергу в органічне виробництво.

Азія

Непал з нами

Наприкінці 2007 р. в Непалі створена перша органічна сертифікуюча компанія “ORGANIC CERTIFICATION NEPAL”. Потреба в органі-

зації подібної структури в цій країні гостро відчувалась та обговорювалась на приватному та державному рівнях на протязі останніх років. Станом на

початок 2005 р. в Непалі працювало 1247 органічних фермерів, які, переважно, займались вирощуванням чаю, кави та різноманітних прянощів.

І в Бутані - більше уваги органіку!

В серпні 2007 р. попередній міністр сільського господарства Бутану Lyonpo Sangay Ngedup на прощальному брифінгу перед складанням своїх повноважень, зокрема наголосив, що питання самозабезпечення країни продовольством є одним з головних завдань аграрного сектору цієї азіатської країни. Тому важливим є розвиток сталого виробництва продукції, в т.ч. тваринництва і лісівництва, адже загальна площа культивованих угідь Бутану складає лише 7,8% від загальної площі країни.

Після започаткування органічного виробництва в Бутані минуло чотири роки і зараз уряд країни розробляє національний план розвитку цього сектору до 2020 р.

“Здоров’я – ключова причина, - каже координатор розвитку органічного фермерства Karma Tshomo, додаючи: Збереження навколишнього середовища, збереження місцевих аграрних знань та родючості ґрунтів, а також збереження традиційних сортів та видів культур – додаткові причини йти органічним шляхом”.

На триденному семінарі, який пройшов в червні 2007 р. в Національному Центрі біорізноманіття в Serbithang, було визначено перспективи органічного фермерства в Бутані. Захід, організований фахівцями з Індії, зібрав відповідальних працівників галузей тваринництва, охорони ґрунтів і рослин

для того, щоб показати, як органічне фермерство може вплинути на підвищення рівня життя малих фермерів. “В результаті використання хімічних пестицидів, збільшилось як загальне забруднення, так і частка залишків пестицидів по всій ланці споживання продовольства”, - ділячись досвідом, каже д-р О.Р Rurein, науковець з Міжнародного Інституту дослідження субтропічних культур (ICRISAT) з Хайдерабаду, Індія, додаючи: “Пестициди було виявлено навіть в материнському молоці в Tamil Nadu.”

Посилаючись на факти високих урожайів при сталому агровиробництві в США, Швейцарії та на Кубі, д-р Rurein відзначив, що органічне господарювання додало наукового розуміння того, наскільки від фермерських знань та досвіду залежить урожайність та якість культур і продовольства. “Якщо Куба змушена була зробити свій органічний вибір через ембарго, то Бутан, безперечно, здатен піти органічним шляхом по переконанню”, - зазначив д-р Rurein, додаючи: певними стримуючими факторами стрімкого розвитку органічного сільського господарства, зазвичай, є необхідність переконання фермерів адаптувати органічне фермерство, так як воно потребує як кваліфікованішої робочої сили, так і добрих знань, відмічається певне зменшення урожайності на початковому етапі, існує обмежена фермерська інфра-

структура та вартість сертифікації.

Бутанські аграрії зауважують, що на більшій частині країни останнім часом фермерство по суті вимушено було стати фактично органічним, так як через транспортну недосяжність багатьох поселень, для фермерів було складно дістати мінеральні добрива.

Karma Tshomo зауважує, що перехід на органічні методи господарювання може допомогти фермерам підвищити їх купівельну спроможність: замість витрат коштів на купівлю мінодобрив, вони могли б використати ці кошти на придбання інших засобів. Міністерство не пробувало розвивати цю програму в регіонах Thimphu та Paro, хоч вони є найбільшими споживачами хімічних добрив та пестицидів. “У них, на жаль, існує ще помилкове переконання, що будь-яке рішення можна знайти в певній пляшці”, - каже він.

Всі центри перепідготовки всіх 20 регіонів та засоби масової інформації планують прикладати більше зусиль для реалізації програм інформування фермерів щодо органічного господарювання. Передбачено, що до цих програм будуть залучені, серед інших, чотири школи з регіону Thimphu - Changangkha, Zilukha, Motithang та Kasadrupchu.

Америка

Уряд Канади інвестує близько \$1,3 млн. в органічне

Федеральний уряд планував значне фінансування національної організації Органічна Федерація Канади (Organic Federation of Canada), що має на меті покращити взаємодію суб'єктів органічного виробництва, розширити загальну обізнаність про цей сектор та сприяти розвитку законодавства в цій сфері.

Канадське органічне виробництво отримує підтримку в розмірі близько \$1,3 млн, зазначає Gerald Keddy, член Парламенту South Shore-St. Margaret's, парламентський секретар Міністра Atlantic Canada Opportunities Agency, від імені Міністра сільського господарства Gerry Ritz та Канадської Пшеничної Ради.

«Ринок органічних продуктів зростає неймовірними темпами, - говорить Кедді: наша фінансова підтримка таких організацій як Органічний сільськогосподарський Центр Канади та Органічна Федерація Канади підтверджує, що уряд зобов'язався підтримувати дослідження в

сфері органічного виробництва та розвивати співпрацю її суб'єктів, а це, в свою чергу, відкриє фермерам нові можливості ринку органічних продуктів.

З метою ліпшого визначення потреби в дослідженнях та ефективнішого інформування громадськості про результати досліджень, в програмі фінансування АСААФ передбачено \$711.500 на підтримку дослідницької діяльності Органічного сільськогосподарського Центру Канади в місті Truro, Nova Scotia.

Планується додатково використати \$565.900 на розвиток Органічної Федерації Канади з метою покращити взаємодію суб'єктів органічного виробництва, розширити обізнаність про цей сектор та сприяти розвитку «органічного» законодавства.

«Нас приємно хвилюють такі заяви, - відзначив Dr. Andrew Hammermeister, менеджер Органічного сільськогосподарського Центру Канади, підрозділу Но-

во-Скотського аграрного коледжу, - органічний сектор вступив в еру безпрецедентного споживчого попиту та співпраці між зацікавленими сторонами по всьому світу. Згадані фонди сприятимуть розвитку досліджень, навчання виробників та споживачів по всій Канаді».

«Грант від Agriculture & Agri-Food Canada сприятиме розбудові існуючих мереж органічної продукції по всій країні, зазначає Stephanie Wells, президент Органічної Федерації Канади, ми дуже задоволені тим, що передбачено фінансування для залучення національного координатора, який забезпечить кращу взаємодію та більш ефективну роботу». Програма АСААФ розроблена з метою сприяння введенню інноваційних проектів, які покликані вдосконалити сектор виробництва та переробки, збільшити ємність сектору та відкрити нові ринкові можливості.

Африка

Австрійська компанія відтермінує імпорт органічних сухофруктів Уганди

Фірма EINE Welt Handel Ag, з Австрії, призупинила імпорт органічних сухих фруктів з Уганди з причини неякісних методів збереження. Karl Pirsch, власник компанії, заявляє, що він втратив \$10 тис. через те, що

фрукти, які було експортовано в грудні 2007 р., були погано підготовлено до довготермінового зберігання.

«В серпні ми замовили партію фруктів, однак, на наше здивування, при

отриманні ми виявили, що вони сильно тхнуть димом. Звісно, такий товар ринок не прийняв. Схоже, що експортери використовували місцеві методи сушки і консервації», - заявив він під час зустрічі з місцевими

експортерами в правлінні UEPB в Кампалі.

“Ми не можемо продовжувати імпортувати органічні сухофрукти, поки експортери не почнуть застосовувати сучасні методи збереження своїх фруктів. В іншому випадку ми не бачимо майбутнього для їх продукції на європейському ринку, - застеріг Карл, додавши: імпорту з Уганди продовжиться, коли експортери почнуть

застосовувати нові методи консервації фруктів, такі, зокрема, як використання сонячних сушок”.

Olivia Mitterer, представник австрійської інвестиційної компанії, що працює в Уганді, закликала UEPB провести навчання експортерів щодо правильного оформлення експортної документації, основних вимог дотримання яких потребують європейські

споживачі.

Odoi Othieno, старший посадовець UEPB, висловив жаль з приводу факту недостатнього досвіду більшості експортерів щодо ведення бізнесу за сучасними вимогами. Рада сприяння експорту Уганди (UEPB) відмовилась, однак, оприлюднити назви експортерів, причетних до згаданої скандальної торгової операції.

Океанія

Прем'єр-Міністр Самоа оголосив про започаткування двох органічних проектів

Океанія острів за островом все активніше та голосніше заявляє про свій органічний вибір. "Органічний сектор, в т.ч. фермерство, переробка, дистрибуція чи споживання, мають підтримувати та покращувати стан здоров'я екосистем та організмів - від найдрібніших в ґрунті до людей", - заявив 9 листопада 2007 р. Прем'єр-Міністр Самоа Tuilaera Lupesoliai Sailele Malielegaoi в Музеї Роберта Л.Стівенсона на церемонії оголошення започаткування двох нових тихоокеанських органічних проектів, які включають створення системи сертифікації органічного агровиробництва в Регіоні, розробку регіональних органічних стандартів та стратегії розвитку органічного сектору в острівних країнах Тихого океану,

фінансованих структурою ООН – Міжнародним Агентством сільськогосподарського розвитку (IFAD). Перший проект буде впроваджуватись спільно IFOAM та організацією «Women in Business Development Samoa», а другий – підрозділом земельних ресурсів SPC.

Прем'єр-Міністра цієї країни, з площею 2860 кв.км та населенням 180 тис.чол, було запрошено оголосити про початок проектів, як Голову Тихоокеанського Надзвичайного Органічного Керівного Комітету. Вважають, що його особиста активність та інтерес до органічного фермерства роблять його справжнім лідером при впровадженні подібних проектів. Членами цього поважного комітету стали також інші тихоокеанські лідери та керівники

ряду регіональних та міжнародних інституцій. Регіональна організація «Сили реалізації органічних задач на Тихому океані» включає професіоналів в галузі органіки як з НДО, так і урядових організацій. Вони будуть розробляти власні стандарти Тихоокеанського регіону. Ще раніше, на останньому Форумі лідерів тихоокеанських островів на Tonga, було прийнято комюніке, що закликає SPC, в рамках Плану сталого розвитку тихоокеанського регіону, розвивати нові форми господарювання в агровиробництві та лісівництві, включаючи сільське господарство на атолах. Після офіційної частини, учасники церемонії оголошення проектів були запрошені на обід, приготовленого виключно з органічно сертифікованих продуктів.

Вам це треба?!

Перевірка глазуrowаних сирків шокувала навіть експертів!

Вчені з Всеросійської асоціації генетичної безпеки (ОАГБ) оприлюднили результати незалежної перевірки одних з найулюбленіших дитячих ласощів - глазуrowаних сирків. Результати шокували навіть досвідчених експертів: нормам не відповідали 11 з 12 перевірених екземплярів.

"Найменше", що виявили в 11 екземплярах сирків, - це перевищення (до 1000 раз!) вмісту дріжджів. Це означає, що споживання таких сирків може призвести до інтоксикації організму, дисбактеріозу, послаблення імунної системи, порушення обміну речовин та розладу функцій шлунково-кишкового тракту та органів систем виділення.

Рівно в половині зразків знайшлась кишкова паличка (*E. coli*), яка викликає збої в роботі шлунково-кишкового тракту, накопичення токсичних речовин, наносить шкоду імунітету, печінці, ниркам. У дітей зараження *E. coli* може призвести навіть до летального кінця.

Ще в 4 пробах дослідники виявили плісняві гриби, з якими в організм надходять токсини, що шкідливо впливають на імунну систему, нирки та печінку.

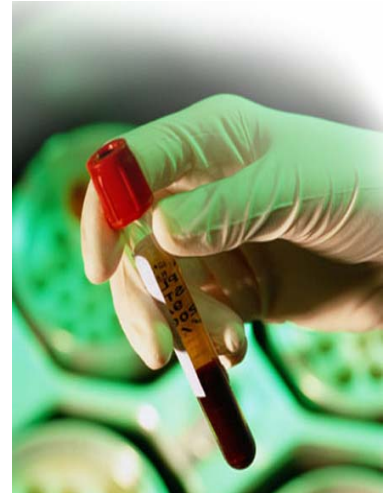
Нарешті, в одній з проб експерти виявили золотистий стафілокок, який викликає гнійні інфекції, фурункульоз, ослаблення імунітету, пронос, блювоту, біль в животі і т.п.

Вчені не сумніваються, що причина всіх виявлених порушень - в недотриманні санітарно-гігієнічних норм на підприємствах. Це вже не перша перевірка продуктів молочного ряду, і плісняві грибки та дріжджі експерти знаходять в них теж не вперше.

"В радянські часи на молокозаводах працювала навіть педикюрша, - розповідає відомий біолог Олександр Баранов: Вона перевіряла нігті у співробітників - нагноєння в їх куточках можуть бути джерелом стафілококової інфекції. Що стосується дріжджів та плісняви, то це

говорить про те, що для приготування сирків використовували прогрітає масло чи прострочене сухе молоко. Людину повільно вбивають, бо отруєння білками (в даному випадку - токсинами) одне з найсильніших. Наявність же в продуктах кишкових паличок - показник, вибачте, фекальних компонентів. Це означає, що співробітники виробництв погано миють руки після туалету. Тобто, зараз на підприємствах - повна безвідповідальність, немає ні жорсткого контролю, ні жорстких стандартів".

В країнах ЄС, зокрема, де дотриманню санітарно-гігієнічних норм приділяється значна увага, і особливо при виробництві продуктів для дітей з використанням сертифікованої органічної сировини, подібні факти зазвичай є надзвичайно рідкісним явищем та стають темою голосних скандалів та гарячих газетних публікацій!

Вживання чіпсів підвищує ризик раку

Згідно результатів досліджень голландських вчених, жінки, що регулярно вживають чіпси та інші продукти фаст-фуду, мають підвищені шанси на розвиток раку шийки матки та яєчників. До списку продуктів, що підвищують ймовірність розвитку ракових захворювань, входять картопля фрі, крекери і печиво.

У рамках дослідження, вчені з Маастрихтського Університету проаналізували дієту 120 тис. жінок і виявили причинно-наслідковий зв'язок між вживанням продуктів, що

містять акриламід, і розвитком раку.

Акриламід - хімікат, що утворюється в деяких продуктах у процесі термічної обробки і має, за припущеннями вчених, канцерогенні властивості.

У результаті дослідження виявилось, що жінки, в організм яких з їжею щодня поступало 40 мг акриламід, мали в два рази більше шансів захворіти на рак шийки матки або яєчників, ніж жінки, в дієті яких акриламід було менше. Увага: 40 мг акриламід міститься в половині

пачки печива або пакеті чіпсів. Звісно, у випадку, якщо для виробництва згаданих чіпсів використовують ГМ картоплю, вироблену з використанням низької агрохімікатів, потенційний ризик отримати старт розвитку калейдоскопу різноманітних хвороб ще більше зростає. Тож, якщо не можете собі відмовити від споживання картоплі, радимо віддати перевагу печеній картоплі (отриманій а результаті органічного господарювання - без отрутохімікатів, які не люблять ні колорадські жуки, ні люди).

Зелені ідеї до дня Святого Валентина

Наближається День Святого Валентина. Всі ми знаємо, що це – перший в серії комерціалізованих свят, напередодні якого магазини намагаються продати якомога більше будь-чого. І що в цьому поганого, скажете Ви? Чому багато хто з нас забуває про шкоду, яке наше спільне споживання наносить навколишньому середовищу і самим людям? Ви скажете, що купуєте лише справжні, а не тривалого зберігання продукти для свого Валентина і не слід змішувати квіти та шоколад. Так, однак варто повернутись до більш осмисленого споживання. Спробуймо задати собі ті ж запитання щодо подарунків на день Святого Валентина, які ставимо, купуючи продукти харчування для своєї сім'ї:

Звідки вони? Мусимо знати, що більшість продуктів, які купуємо в супермаркеті, перед цим подорожують в середньому 2000 км, перш ніж потрапити нам на очі! Як далеко прилетіли Ваші квіти? Де та копальня, з якої добуто дорогоцінний метал для Вашої каблучки? Як багато нафтопродуктів було спожито, щоб виробити, запакувати та привезти *Ваш подарунок*?

Як вирощування, переробка, пакування і транспортування впливає на навколишнє середовище та населення? Лише в Каліфорнії при вирощуванні конвенційних (неорганічних) квітів, використовується майже 400 т. пестицидів щороку! А який шлях пройшов придбаний Вами шоколад чи навіть

просто банани?

Що в них? Можете Ви перелічити всі інгредієнти, що містяться в шоколадці? Чи використано у Вашій свічці хімікати для ароматизації? Чи добре це для людини?

Як тільки Ви почнете задавати ці важливі запитання собі, Ви почнете ліпше усвідомлювати, наскільки сильно всі вони взаємопов'язані. Бо все це - частина загального світогляду. Враховуючи це, можна говорити про *осмислене споживання*, і це саме те, що нам конче потрібно. Це оборонна реакція проти бездумного споживацтва, масового виробництва і могутньої комерціалізації. Це вже свого роду еволюція, навіть революція в мізках!

В США, ЄС, в багатьох інших країнах, все частіше свято Валентина закохані намагаються відмічати максимально «екологічно». І це може бути не лише замовлення певних вишуканих органічних страв у відомій «Тратторії Ватікано» в Торонто чи тим паче романтичної органічної вечері на двох за 400 ф.ст. в ресторані готелю «Ріт» в Лондоні, або ж, наприклад, замовлення подорожі з проживанням в органічних готелях Шотландії. Органічні подарунки зовсім не обов'язково потребують товстого гаманця. Навіть прості екологічно-дружні подарунки загалом є більш креативними та відмінними від традиційних, і саме цей маленький додатковий штрих може стати найбільш романтичним жестом з Вашого боку.

- Запросіть свою половинку

до ресторану, який спеціалізується на сезонній та справжній місцевій кухні. Якщо ж уже надто пізно замовляти Ваш улюблений ресторан, доречно швидко забігти до найближчого базару, накупити якщо не органічних (це поки-що не просто в Україні), то принаймні натуральних продуктів для приготування інтимної домашньої вечері чи організації романтичного пікніку.

- В розвинених країнах, звісно, радять при підготовці до привітання зробити вибір з щедрого розмаїття біодинамічних та органічних квітів на базарі. До речі, вирощені в Україні (навіть ще органічно несертифіковані) квіти значно екологічно безпечніші за імпорتنі. Або ж подаруйте своїй половинці довгограюче нагадування про Ваші почуття: чудовий квітучий хатний вазон. Якщо ж Ваші стосунки і на перспективу виглядають чудово, можна подумати, щоб виростити свій власний букет на наступний рік.

- Можна сказати солодкі слова, пригостивши здоровими солодощами, наприклад смачним органічним шоколадом, соком, десертним вином чи іншими органічними продуктами, а не тими псевдопродуктами, що постійно рекламуються та телекранах!

Даруючи щоразу чистіші подарунки, організовуючи в органічному стилі свята для себе та своїх близьких, ми здатні робити добро не лише самим собі та рідним, але й повсякчас все більшому числу людей на нашій землі!

При підготовці Вісника були використані матеріали:

http://www.freshplaza.com/news_detail.asp?id=1071 <http://www.egovmonitor.com>
http://www.organic-market.info/bio-markt/en_inhalte/inh_index.htm?link=Meldungen&catID=12&childrenID=47&docID=473
http://www.organic-market.info/bio-markt/en_inhalte/inh_index.htm?link=Meldungen&catID=12&childrenID=47&docID=471
<http://www.kuenselonline.com/modules.php?name=News&file=article&sid=8617> <http://organic.com.au/news/2007.12.04>
<http://www.newvision.co.ug/D/8/220/607843> <http://sierraclub.typepad.com/greenlife/2007/02/index.html>
<http://for-ua.com/fun/2007/11/22/093656.html> <http://health.unian.net/ukr/detail/187485> <http://samoanews.com/tuesday.11132007/story13.html>
<http://blog.360.yahoo.com/blog-zRBvb907dbWNebTMB92hEOQxtYwK?tag=organic>

При використанні матеріалів, посилання на Інформаційний вісник Федерації органічного руху України обов'язкове!

Федерація органічного руху України

вул. Госпітальна, 12, оф.412, м. Київ, 01001, Україна,

тел./факс: (044) 234-00-54

E-mail: ofu@organic.com.ua

www.organic.com.ua

